

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejeman veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema opravišтво (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá trisporna peti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob 1/2 6. uri popoldne.

Štev. 276.

V Ljubljani, v soboto 29. novembra 1884.

Letnik XII.

Nekdaj in sedaj.

Človeštvo živi že v samih vprašanjih! Tù se razpravlja o socialnem vprašanju, tam o hrvatskem, drugje zopet se povprašujejo o bodočnosti Slovanstva itd. V resnici, človek je radoven, a ne vsegaveden; stavi si vprašanja, reši jih težko. Le zgodovinsko kolo, ki ga vrti božja previdnost, drobi in melje človeške upe, rešuje vprašanja, ki jih zastoj rešuje najgenijalnejši možje.

Že pred tridesetimi leti delalo je vzhodno vprašanje merodavnim možem mnogo preglavic, a še sedaj nismo dokaj bližje konečni rešitvi. „Bolni še živi, hira, dokler mu ne ugasne luč življenja vsled slabosti in onemoglosti; kdo mu bo zatisnil oči, ne moremo prerekovati. To vzhodno vprašanje pa je postalo letos zelo važnega pomena, postalo je ob enem socialno. Evropa je že pretesna, narodi si iščejo nova domovja, sopar in elektrika kažeta jim pot. Nov „vzhod“ ni omejen le na Turčijo, marveč obsega celo Azijo, Afriko in divjo Avstralijo. Stara Evropa stoji pred novim vprašanjem: kje in kako bi namreč preskrbela svojim sitnim otrokom dobrega kruha. Starejši rodovi so dobro shajali na rodni jim zemlji, državniki si niso toliko belili glavé, ker njihova politika ni daleč segala čez evropske meje. Celó srednji vek za časa križarskih vojsk se je bil bolj seznanil z daljnim vzhodom, ker krščanska ideja je vezala narode evropske. Od začetka reformacije pa pojenjala je ta vez, zamrl je čut skupnosti, in z mečem v roki čuva vsaka država svoje meje. Moderne države veže le ena vez, in ta je civilizacija.

Toda beseda civilizacija je le obleka, ki pokriva materialne koristi. Oživljajoči duh, ta ne združuje, marveč le loči evropske rodove.

Kaj so sedanje zveze držav? Prisiljeno prijateljstvo! Veže jih le začasna korist, ta pa se spreminja od dne do dne, toraj tudi zveze, kakor podobne v kalejdoskopu. In sedaj, ko ima Evropa mnoge naloge izvršiti v širnem vzhodu, razdvojena je, kakor ne kmalo poprej.

Se pred dvema letoma sta si bile Anglija in Nemčija zvesti prijateljici, a letos že se je ohladila stara ljubezen. Berolinska „Germania“ je pisala 24. avgusta: „Spretni vodja nemške države preži že dolgo na priložnost, kako bi pokazal brezozirni Angliji, da nima le sama svetovnega gospodarstva v svojih rokah. Anglija v trenutku nima nobenega prijatelja, nobenega zaveznika. V boji, ki bi se vnel med njo in Nemčijo, ne stopila bi nobena država na njeno stran.“

Zakaj pa nenadno novo sovraštvo? Znano je, da je Bismark vprašal v Londonu, ima li Anglija kake pravice do Angre-Pekvene, in čakal je odgovora osem dolgih mesecev. To gotovo Bismarku ni bilo po godu, posebno zato ne, ker je uganil angleško nevošljivost. In poplašal je Anglijo pri Londonski konferenci o egiptovskem vprašanju. Nemški poslanec, recte Bismark, je največ provzročil, da se je konferenca končala prav kakor kak parlamentarni škandal.

Anglija pa tega nikakor britko ne občuti, kajti lord Granville je končal to „komedijo“ z besedami: „Ko bi konferenci nov dan določili, zvezane bi nam bile roke, tako pa imamo sine die popolno prostost v Egiptu“. Toda Bismark je zvít in kar čez noč je postal kolonijalni politik. Še pred letom se ni nikomur sanjalo, da bode kedaj nemška država iskala v vzhodnih ali južnih deželah kakih naselbin. Sprožili so to vprašanje trgovci in protestantski misijonarji. Bismarku ugaja ta ideja in sklicel je afrikanško konferenco, da bi zopet Angliji pokazal svoj svetovni vpliv.

Kako pa si Bismark misli to kolonijalno politiko, razvidno je iz njegovega govora 26. junija l. l. On je popolnoma proti „francoskemu zistemu“, to je, proti naselbinam, ki jih snujejo pomorske vlade. Te si namreč najprvo prisvoje kos dežele; tù sem pošljejo izseljencev, uradnikov in — vojakov ter deželo spoje z materno deželo. Nemške kolonije pa naj bi ustanovile trgovske firme, država bi jih le varovala, nikakor pa prevzela kake odgovornosti za

njih razvoj. Tako se je glasil tudi predlog v nemškem zboru za podporo poštnih črt v vzhodu in jugu. Toda tek pride večkrat med jedjo, in prihodnost bo učila, kam Bismark — prste molí.

Tù se nam nehoté vrine novo vprašanje: more li Nemčija postati svetovna država v tem pomenu, kakor so Anglija, Francija, Rusija? V sedanjih mejah ne, akoravno si pridobi kos Afrike. Ona ostane kontinentalna velesila, ker prvič že njena zemljepisna lega to zahteva. Dalje je vojaška država, in kot taka mora pri sedanjem „oboroženem miru“ vzdrževati tisoče in tisoče vojakov proti „prijateljem (!) okrog“. Kako bi mogla še širne naselbine varovati proti afrikanškim narodom ali drugim naselbinam? Anglija ima kolonijalno armado in to lahko plačuje, Francija si jo lahko preskrbi, odkar veljá splošna vojaška dolžnost, in beli car ima vojakov ko listja in trave. Nemčija je in ostane kontinentalna velesila, in Bismark bode vodil evropsko politiko, dokler ne poseže po prekmorskih deželah. Naj se zaplete n. pr. z Anglijo v vojsko, odločile bi najbrž angleške „Invincibile“ in „Inflexibile“ kdo gospoduje na morji. Res se Bismark v trenutku zanaša na Francijo, in sta si postala ad hoc prijatelja, a v slučaju vojske spomnili bi se Francozi na — Sedan.

Pruska drevesa ne bodo še zrasla do neba
H-t-b-r.

Ubožni zaklad.

I.

Z Dolenjskega, 25. novembra.

Eno vprašanje je, ktero ne le posamezni učenjaki, ampak tudi državna in deželna zastopstva razmotravajo, nad katerim si je pa že tudi marsikateri veleum svoj tilnik ulomil: in to je socialno vprašanje. V tem so si vsi edini, da je človeška družba na potu, po katerem ne more več naprej, ako

LISTEK.

Dvanajst večerov.

Pogovori doktorja Junija z mladim prijateljem.

(Dalje.)

J. Res čudno se mi zdí, kako se je tako daleč prišlo, da se umetnikova glava obdaje z glorio neblagih strasti, in da se ga smatra za tem večega čim bolj mu je iz oči izginila trezna jasnost, čim bolj megleno, čim temniše mu je čelo, kakor da bi nizka podla strast oblažila človeka. V čem imamo iskati pravo dostojnost in blagost človekovo? Ali ne morda v tem, da vlada v njem blaži princip, kateri ni mesenost, ampak razumnost? Blag človek ni oni, kateri se služeč grdim strastim valja po blatu, ampak oni, ki gospodujejo z razumom nižjemu poželenju z jasnim duhom zré v više ideale, in se prosto brez ovir dviga proti nebu. V onih imenitnih velikanskih prostorih, katerim se pravi „Le stanze di Raffaello“ vpodobljena se vidi od neumrljivega slikarja tudi poezija. Rečem ti, da prav želel sem jo videti, da bi spoznal, kako si je ta umetniški veleum predstavljaj vzor poezije. Poosebil je poezijo kot mlado žensko, oblečeno v belotuniko, daljno polovico te-

lesa pa ima krito z modrim plaščem. Tedaj bela in modra. Bela barva je simbol luči, jasnosti in treznosti, modra pa simbol nebeške modrosti. Venčano ima čelo z zelenim lovorom in sedé na na marmorejem sedeži ima liro obešeno na ramení, v desnici pa drži pesmarico. Lično ozira se proti nebu; njen pogled je nedolžen, miren, jasno vesel; ozira se gori, da vsprejme duha božjega, kateri jo že rahlo napolnuje, in že misli zapeti; na strani pa držita dva angeljska otroka deščico z napisom: Numine Afflatur. Taka je Rafaelova poezija! In zapisal sem si toraj v dnevnik: V poeziji in sploh v umetnosti odsevati se ima dušna jasnost in treznost, čistost, naravna nedolžnost. Numine afflatur, Rafaelova poezija ne od mesenosti, ne od podla nizke strasti. Da da, v nadzorni idealnosti mora umetnik zajemati, od tod svoje umotvore navdihniti, oživljati, poveljati, a ta vzornost odsevati se ima trezno in jasno.

M. O, gospod doktor, ker že govorimo o človeških čutih in strasteh, radoveden sem, kaj Vi sodite o ljubezni, ktera se je v vseh časih in se posebno dandanes prepeva?

J. In hočeš reči, da pred vsem tudi med Slovenci, kaj ne?

M. Da, posebno pri nas.

J. O ljubezni? O ljubezni v slovenskem slov-

stvu? Ko to slišim, nehoté mislim na prvaka naših pesnikov, na Preširna. Ljubezen, Preširen, o tem bi se dalo že kaj govoriti. A Preširen v slovenskem slovstvu, ne vem, kako je to, ali morda po tisti psihologični postavi, kateri pravimo asociacija idej, Preširen, pravim, mi nehoté na misel priklíče Stritarja; in glej, tudi tega imena ne morem izgovoriti, da ne bi mislil na tisto presneto osodo, ktera nam je zanesena zadnji čas v naše mlado slovstvo. Tedaj, ljubezen, Preširen, Stritar, o da, to je pri nas nekako združeno, da, drugo drugemu priklenjeno kakor v verige, tako da posito primo et alterum (et tertium et quartum) ponatur necesse sit. Toda nikakor ti nečem jaz sam o tem govoriti, drugEGA glas slišaj. Imam namreč pismo poslano mi že pred več meseci od prijatelja, kateri že nekaj let žrtvuje svoje moči v odgojo mladine, v tem pismu ali imenoval bi jo bolje znanstveno razpravo, napisal mi je svoje misli, o najnovejšem našem slovstvu. Že večkrat sem rekel, da ti je preberem, in ker zadeva prav ona prej omenjena vprašanja, mislim, da bo ravno zdaj čas temu primeren; naj govori prijatelj mesto mene, že prihodnjič ti je hočem prinesiti.

M. Prav hvaležen Vam bodem; upam se iz tega veliko naučiti! Željno hočem poslušati.

noče pasti v propad svojega pogina. Toda, kdo bo pokazal pravo pot nazaj? — Velikansko je poslopje, ki ga je treba prenoviti, pa na kateri podlagi?

Cogitas magnam fabricam construere? Cogita prius de fundamento! (Hočeš zidati veliko poslopje, misli najprej na temelj) — tako veli veliki filozof sv. Avgustin. In prav tega načela, zdi se mi, da se je posluževal naš prejšnji deželni zbor. Kajti on je prevzel nekakošno rešitev socijalnega vprašanja na svoja ramena, in vkopal je temelj prav globoko — kolikor globokejši, toliko boljši — ker začel je reformirati pri beračih. No, drugi pričenjajo pri delavcih; eni tudi pri postopačih — pri nas se je šlo še eno stopinjo globokejši in to mora biti gotovo radikalna reforma. Kajti bolj globoko menda ne bo nobeden segal, ker se ne dá misliti, da bi kdo hotel pričeti reformo pri mrtvacih, ki že gnijó v črni zemlji. Po tej poti so osrečili deželo in deželni zakonik z beraško postavo, ki obsega z izvrševalnim predpisom vred ravno 80 paragrafov.

Postava je dana, in ni nam zdaj več mogoče staviti ovir; je-li dobra ali ne, pokazala bode sama, ker „iz sadja spozna se drevo“. Pač pa mislim, da je dovoljeno jo premišljevali, in si tudi dosledne posledice iz nje pozajemati. V takem premišljevanji pak se človeku, hočeš nočeš, vriva več vprašanj. In eno takih vprašanj je:

I. Kaj se je s to postavo doseglo? Najkrajši in najkrepkejši odgovor na to vprašanje nam dá postava sama s pristavkom prvega paragrafa; ker § 1. zakona št. 16 se glasi: „Farne ubožne naprave so odpravljene“. Vsi drugi §§ so le razjasnjevanje prvega; da, ako vse točke natanko med seboj primerjaš, boš morda celó mislil, da je v prvem stavku prvega § prva beseda preveč, in da bi se bolje glasil: „Ubožne naprave so odpravljene“. Zakaj? Zato, ker iz dozdaj obstoječih ubožnih naprav so zdaj nastali občinski zakladi, očinske posojilnice, zakladi političnih oblast, in morda še kaj drugega.

§ 34. zakona št. 17 se glasi: „Za tiste ubožne stroške, kateri se ne morejo poplačati iz ubožnega premoženja, z zakonitimi dohodki in z dobrovoljnimi darovi, je jednako drugim občinskim potrebščinam skrbeti po določenih občinskega reda“. Prej so tudi morale občine skrbeti za uboge svojih občin, in za to potrební denar se je nalagal na občinski naklad. Zadostne podpore sicer reveži od te strani niso dobivali; pa imeli so še drugi, svoj zaklad v farovžu in tje kaj so se zatekali, da so se mogli preživeti. — A sedaj bo drugače. Občinski odbor bo revežem odločil podporo — in potem je pri kraji. Ta podpora se bode izplačevala najprvo iz ubožnega premoženja; in še-le potem, ko bi ubožni zaklad ne zadostoval za vse stroške, še-le potem mu mora pomagati občinski zaklad, oziroma občinski naklad. Toraj komu na dobro bo od zdaj naprej ubožni zaklad? Gotovo le občini, ali davdoplačevalcem. Kajti le oni bodo imeli manj odstotkov občinskega naklada vplačevati. Ubožni zaklad toraj ni več ubožni, marveč občinski zaklad.

J. In tako tedaj, ljubi Mirko, te jutro pričakujem. Nocoj se moram posloviti, čaka me še danes važno opravilo doma.

M. Dober večer, g. doktor!

Deveti večer.

J. No, Mirko, ali si že tukaj, me že dolgo čakaš?

M. Dober večer, g. doktor! Pol ure se že tod sprehajam hladna senca tu pod košatimi kostanji mi dobro dé, in pa ta krasen razgled! G. doktor, ali ste prinesli pismo?

J. Da, da, kako bi mogel zabiti? Zdaj pa le sedi semkaj z menoj in poslušaj.

M. Prav rad, gosp. doktor.

J. Predragi prijatelj! Gotovo se še dobro spominjaš onih srečnih let, ko sva še gimnazij obiskovala in tudi v šoli skupaj sedela. Toraj, kakor veš, je bilo naše posebno veselje prebirati domače pesnike; zanimala nas je vsaka tudi najmanjša prikazen v našem komaj rodivšem se slovstvu. Koliko sva takrat modrovala, kako se navduševala za narodno reč, najini upi bili so večkrat veliki, celó smeli, ker sanjala sva o rečeh, ktere ne vem, ali se morejo na svetu kdaj vresničiti. In vendar srečna tista leta! Toda kmalo nam je bilo zapustiti gimnazij in različnost poklica naju je ločila. In toraj je tudi za-me

§ 7. istega zakona se glasi: „Občina ima pravico, od osob, ktere so bile zaradi ubožnosti v njenem oskrbovanji, ako pridejo potem k premoženju, za preskrbo ali podporo zahtevati toliko povračila iz tega premoženja, kolikor ga ni neobhodno treba, da se ž njim prejšnji ubogi preskrbljenec nadalje vzdržava“. S tem paragrafom je miloščina načelno odpravljena. Zakaj? Zato, ker do zdaj je veljalo načelo, da se je miloščina le tisti dar imenoval, za katerega dobrotnik ni zahteval nobenega povračila, ampak le „Bog povrni“. Do ut des, to do zdaj ni bilo načelo miloščine. Za naprej pa se bo miloščina delila le s pristavkom: „Zdaj, ko si potreben, ti dam — pa če boš kterikrat si kaj prislužil, ti bom pa nazaj vzel“.

(Dalje prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 29. novembra.

Notranje dežele.

„Deutsche Ztg.“ imela je, ni še dolgo, novico, ktera vresničena, bi ves čeho-slovanski svet napolnila z nezmerno radostjo, velikanskim veseljem. Pravila je namreč, da se bode presvitli cesar Franc Jožef dal leta 1886 kronati s krono sv. Vavla za českega kralja, kar je do sedaj še pri vsakem vladarji iz Habsburške rodovine običajno bilo. „Politik“ pravi, da kakor ji je novica prijetna in jo rada sliši, bi vendar-le še rajše zvedela vir, kje jo je „D. Ztg.“ pobrala, ter misli, da vse skup ni drugega nego brezmiselni maneuver za bodoče volitve. Kaj „Deutsche Ztg.“ z njim doseči misli, pač ni znano.

Na Moravskem se je posebno v Brnu začelo sovraštvo med českimi in nemškimi — dijaki. Poslednji nerodneži Čehe napadajo, kjerkoli morejo. Posebno priljubljen jim je kraj ob staro-brnski gimnaziji, kjer kar v tolpah čakajo na male česke dijake in jih s pestmi bijejo, z nogami sujejo in tu pa tam se celó kak cirkelj in nož zablika, če pa ni drugega je pa tudi oestro peró dobro, da se nekoliko koža opraska. Tako so trije taki nemški hajduki na 24. t. m. napadli českega dijaka brez vsakega povoda in ga po glavi in po rokah z nekim ostrim orodjem tako obdelali, da mu je kri tekla. Bodo pa zopet nemški listi kričali o Kuchelbadu.

Na Predarlškem zbralo se je 200 odličnih katolikov, raznoterih stanov: duhovni, učitelji, državni poslanci, uradniki, rokodelci in kmetje, in ti so se posvetovali o napravi za sedanji liberalni čas tako potrebnih katoliških podučnih zavodov. Vdeležilo se je tega zbora tudi več odličnih katolikov iz sosednje Nemške države in iz Švice. Vsi so bili v tem edini, da je prva podlaga, ki jo otrok v hiši svoji staršev dobí, prav posebno imenitna in dostikrat odločilna pri vzgoji značaja za celo življenje. Nič manj važne so pa v današnjem po liberalizmu okuženem času krščanske šole. Iz tega namena in ker je izgojevalno vprašanje za sedanjo mladino vprašanje življenja ali smrti, bitja ali nebitja; vprašanje, od katerega je odvisna bodočnost cele Evrope, bodočnost vesoljnega katoliškega sveta, sprejela se je naslednja resolucija: „Katoliško odgojevalno društvo na Predarlškem izraža na današnjem svojem velikem shodu o misli za vstanovo katoliške univerze, kjer koli si že bodi v naši domovini, najtopleje so-

čutje in se nadja, da se bode to podjetje z božjo pomočjo in združeno požrtvovalnostjo vseh avstrijskih katolikov v Avstriji prej ko prej vstanovilo“. Ob enem je veliki zbor izrekel telegrafično svojo zahvalo svojemu rojaku Linškemu škofu za njegovo moško postopanje v verskih zadevah gledé odgojevanja mladine, na kar je iz Linea prišel brzojaven odgovor: „Bolni škof se zahvaljuje za spomin in blagoslovljajo društvo“.

Rohrweck tukaj, Rohrweck tam! čuje se povsod, kjer zborujejo liberalni novodobni učitelji. Povsod se hočejo, pravimo le hočejo, izraževati sočutna priznanja možu, ki je bil zadosti predrzen vstavljati se cerkvenemu pozivu in odgovor dajati od svojega napačnega podučevanja in razlaganja verskih zgodovinskih resnic, toda vlada, ta šmentana vlada je pa povsod trmoglava in pravi: ne! Tudi v Brnu stopilo je skupaj ondašnje učiteljsko društvo in že so sprožili besedo in jo zapisali v zapisnik, s katero so hoteli Rohrwecka poveljati. Pričujoči vladni komisar je pa rekel, da ne, in če bi ne hoteli ubogati, ali če bi se zopet drugokrat še kedaj kaj takega na misel jemalo, bode društvo pri tisti priči razpuščeno. Da pa gospodje tega opomina ne bodo pozabili, naj se jim zapiše v dotični zapisnik o seji in se jim tako ohrani tudi še za poznejše čase. Sicer je pa zadosti grdo od strani katoliških učiteljev, ki se k liberalnim prištevajo, da lastno gnjezdo onesnažujejo, kakor neke vrste tiči. Židom se žid, ki svoji veri neveren postane, tolikanj zameri, da ga nihče več ne pogleda, pri nas se pa vse smé, da, še drva bi jeli sekati na katoliški veri, če bi taista podoba tnale imela.

Od ministerskega predsednika Tisze podali so se hrvaški poslanci v Budapešti kar po vrsti od ministra do ministra. Povsod so se jim dajale najlepše obljube s pristavkom seveda, ako se bodo tako Hrvatje kakor Madjari pogodbe držali. Ko bi ubogo Hrvaško lepe obljube osrečiti zamogle, morala bi ona že sedaj ena najsrečnejših dežel pod solncem postati, kajti vsak minister, kolikor jih je v Budapeštu, imel jih je cele koše za Hrvate. Prepričani smo, da danes leto še ne bodo na Hrvaškem prav nič na boljsem, kakor so danes, kajti tudi v Budapeštu vedó da obljubiti in dati je preveč! Bog daj, da bi se motili!

Vnanje države.

Policija v Zürichu zasačila je skoraj ravno tedaj, kedar so otvorili arlsko železnico, štiri glavne anarhiste in sicer: Stellmacherjevo ženo, pri kateri so imeli anarhisti svoje shode, dušo vseh švicarskih anarhistov mehanika Kaufmanna, nemška anarhista Sterna in Hauserja. Pri vseh so našli oestro orožje, smodnik in dinamit. Ko so jih postavili pred okrajno sodnijo Zürichsko, je ona vse štiri anarhiste za nedolžne spoznala in takoj oprostila. Državno pravdnistvo pa le ni odjenjalo. Toraj je bila odločena druga obravnava in anarhiste so zopet polovili in zaprli, toda sedaj so imeli še le tri, četrti, namreč Hauser jo je že popihal. Iz Basela so izgnali anarhista Warovskega, ker ni hotel o svoji osebi nikakih izjav napraviti. Ker so pa vendar-le pri njem oestro nabit revolver in drugo razstrelnino našli, smatrali so ga zaradi tega za nevarnega anarhista, ter so ga na državne stroške fotografirali in njegovo fotografijo na vse kraje sveta razposlali.

Bismarku se godi, kakor možu, ki se je igral s črnimi bukvami, in ker je poklical duhove, katerih pa vgnati ni znal. On je na Nemškem vpeljal splošno volilno pravico; s to ravno pa je položil kal bodoči republiki v sedanjem nemškem cesarstvu,

prišel čas, ko sem se moral resno poprijeti stroke svojega prihodnjega poklica, oni čas, ko je bilo treba postavljati podlago bodoči sreči kratkega življenja, ktero nam je tu odmerjeno. In tako, ves zamišljen v više študije, sem, da se sam obtožim, popolnoma zanemaril domače slovstvo in njegov nadaljni razvoj. Precej let je preteklo, dokler sem se stalno utrdil na tem mestu, ktero zavzemam. A glej, zdaj ko sem se zapustivši zaduhle akademične dvorane, odloživši mrtve šolske knjige, spet vrnil v naročje življenju in začel prostejši dihati, oživeli so se mi spet stari spomini, probudile nekdanje želje, ktere je časa silni val zakopal, a ne izruval mi iz srca: Začel sem spet zahajati na polje domačega slovstva, uživati njegovega cvetja; temu žrtvujem lep del onega časa, kateri mi od vsakdanjih opravil ostaja. A še nekaj drugega je, kar me še posebno nagiblje baviti se z domačim slovstvom. Kakor veš, mi je božja previdnost odločila eno najblažih vlog, odgojevati nadepolno mladino. Res, kaj ne, prelep poklic! da bi le znal dostojno ceniti ga! Pri teh najnežnih cveticah milega naroda mi biva duh in srce, skrbno spremljaje njihovo mišljenje in čutenje. Toda vprašam: Kaj zamore bolj in odločnije vplivati na mlada srca, navzeta za vse dobro in lepo, kakor domače slovstvo? S tako gorečnostjo se oklenejo mladenči maternega jezika in to tem bolj, ker jim je nemilo izključen

iz šole in javnega življenja; da, toliko večja je ona gorečnost pri nas, ker smo materinščino še le zadnji čas jeli gojiti, v svesti smo si nekako, kakor da bi bili v preteklosti preveč zamudili in za to hoteli zamujeno uhiteti; zatoraj si smatram za eno najblažih in svetejših dolžnost skrbno se učiti jezika maternega in vsestransko ga razvijati. A pred vsem je mladina, ki se s posebnim navduševanjem žrtvuje temu delu; odraslemu možu se kri ohladi in srce ne navduši se lahko za ideale; mladina pa je bolj vnetljiva, in za kar se navduši, poprime se strastno. In to sem zapazil, kar me zeló veseli, tudi pri naši učeči se mladini. O da bi ti videl, kako hlastno planejo naši mladenči po vseh novih knjigah, ktere nam dojdejo iz tiskarne, kako željno in strastno jih beró, ne, bolje rečem, kar požirajo jih. Znano je že, da dijaki niso posebno denarni, in ako tudi pridejo do denarja, veš, da mladina je poslastna in novce prerada potroša v druge svrhe; a vse drugače sem imel večkrat priložnost zapaziti pri naši mladini in prav to mi daje bolj ko vse drugo pogum in me polni z blago nado, da moramo kmalo doživeti boljše bodočnosti; zapazil sem namreč, da naši mladenči se ne bojé še tako velike žrtve, ko si imajo nakupiti domačih knjig. Trpel bo raji mesece in mesece, da si le omisli vsako na novo izišlo knjigo. Kaj ne, da je taka prikazen tolažljiva? (Dalje prih.)

ali če se prav dobro izide, k velikanskemu prevratu, kateri je ondi neizogiben, ako pojde vse korak za korakom, kakor sedaj kaže. Socijaldemokratje jeli so mu čez glavo rasti na vseh straneh in Bismark, ki se skupne Evrope ne boji, v resnici že ne ve, kako bi se jih odkrižal. Očitno tega svojega strahu sicer neče še priznavati, marveč se dela pogumnega, kakor deček, ki kliče močnega tovariša na boj, če tudi dobro ve, da jih bo dobil. Besede katerih se je v nemškem državnem zboru znebil nasproti zastopnikom nemškega po njem osvobojenega in tudi ravno po njem morda v nesrečo tiranega naroda: „cela Evropa mi ni imponirala, pa mi hočete Vi?“ so tako pomenljive, tako znamenite za nemške razmere, da jih nikakor zadosti vredno oceniti ne moremo. Socijaldemokratje ravno so za Bismarka tisti zli duhovi, ki mu bodo še marsiktero noč spanje odnesli, kajti vsakih treh let, kedar je potreba stopiti k volilni mizi, se njihovo število čudovito narašča in ako pojde v tem razmerju vse naprej, kakor do sedaj, lahko rečemo, da bodo že v šestih letih socijaldemokratje v državnem zboru zapovedovali, tako jim raste moč od leta do leta. Bismark se bo še-le prepričal, kedar bo že prepozno, da ni vsaka reč za vse!

Bolgarija se lahko smeja, ker ima tako mogočnega pokrovitelja, podpornika in prijatelja, kakor je mogočna Rusija. Vsakdo vé, da železnice delati ni malenkost, ktere bi se človek s petimi groši v žepu podstopil. Za tako podjetje je treba silno veliko kapitala. Ravno tega pa po Bolgarskem ravno tako manjka, kakor pri nas. Toda Bolgari imajo mogočnega strica, ki jih bo za prvo potrebo založil in to je silno veliko vredno. Rusija jim bo namreč za železnico, ki jo bodo spomladi delati jeli, prepustila brezplačno več lokomotiv, celih vlakov voz in vse šine, kar se jih bo potrebovalo. Vsaj tako so sklenili nedavno na konferenci, ktere so se vdeležili minister zunanjih zadev, financ, vojske in železničnega oddelka.

Izvirni dopisi.

Od Pohorja, 27. novembra. („Najgroznejši absurdum“.) Ni še temu ravno predolgo, odkar je glasilo naših „Nemcev“ v svojih predalih „nepobitno dokazalo“, da so na malem Štajaru Nemci bili prvotni prebivalci, a tukajšnji Slovenci da niso drugo, kakor prisiljeni Bošnjaki, ki so pa dobrodušne Nemce — poslovenili!

Na takšno „dokazovanje“ opozarja tudi zgodovinar Sasinek, ko v svojem najnovejšem že znanem spisu pravi, da je to, kar nemški učenjaki o Slovanih pišejo, skoro gola negacija, samo zanikanje. Vsled tega Rusi niso Slovanje, ampak Mongoli; Slovani na Poljskem in Slovenskem (Slovaškem) so poznejši priseljenci, ker so tam bivali Sarmatje; na Pottisji in v Erdelju bili so Scitje in potem Dačani, a ne Slovanje; Slovani na Moravi, na Češkem in v obče narodi med Baltom in gornjim Dunajem, med Renom in Vislo niso prvotni prebivalci, ker so tam živeli Kelti, a za njimi nemški Germani; v Panoniji in okoli Adrije tudi niso Slovanje prastanovniki, ker so tod bivali nekšni Panonci in Pelazgi, ktere so Rimci polatinčili; pod Savo in dolnjim Dunajem Slovanje niso praobitvatelji, ker so tam boravili Ilirci, Tračani, Paeoni, Bessi, Getovje itd., kateri so najprvle vzpremenili se v Grke, a potem se v Latince prelevili.

K takemu historikovanju, dostavlja imenovani zgodovinar, ni treba nič druga, kakor povedati: Sam Bog zna, kdaj, v prvem ali v šestem stoletju, so se povrnili Noetovi časi ter je povodenj poplavlila te Kelte, Galle, Mongole, Germane, Sermate itd., in ko je tam vse bilo prazno, napršilo je z neba naenkrat močstvo Slovanov, s kterimi ste se napolnili dve tretjini Evrope in ena četrtnina Azije. Ne do drugačne, pač pa do take sledice dospelo je preiskovanje „historikov“! In pot negacije mora človeka privedi tudi v ta „najgroznejši absurdum“.

Iz Mariborske okolice, meseca novembra. („Mit aufgehobenen Händen“.) Srečen človek, ki le eno krilato besedo (geflügeltes Wort) iznajde, a naš mestni poslanec je zadel že drugo. „Mit aufgehobenen Händen“ je rekel, prosijo Slovenci za nemščino. Kaj družega je, ako človek pri veseli mizi preveč besedo zasuka, in kaj družega, če javno pri deželni; pri važnih trditvah pa se zmir tirja dokaz. Blagovolji naj toraj g. poslanec tudi dokazati, kateri Slovenci so prosili, ali ktera društva, in kdaj, v kaki sestavi? Kolikor je nam okolica znana, se res znanje nemškega jezika tirja, pa ne tako kakor g. poslanec trdi o Herbstovem pomenu izključljivo brez vsakega družega, marveč vsakemu jeziku dati svoje pravice in da se pri nas na slovenski podlagi drugi nemški uči. Ali so Slovenci kaj družega prosili? Ako gosp.

poslanec takih peticij ima, mu mi cel koš drugih vsipljemo in gotovo se številke naše in nasprotne vjemajo, kakor Karlonove šolske peticije.

Domače novice.

(Škof Strosmajer), najnovejši Ljubljanski častni meščan, zahvalil se je našemu mestnemu odboru za veliko in častno odlikovanje v lastnoročnem pismu, kakor sledi:

Slavnomu gradu Ljubljani velečastnomu njegovomu starešinstvu i zastupstvu!

Čast mi je iz dubljina srdeca svoga zahvaliti se, što me je vrednim i dostojnim cinielo, uvrstiti u broj začastnih svojih gradjana. Kad ja pomislim na junačku i slavnu borbu, kojom se slavni grad Ljubljana i dični njegovi pobornici za slavjansko svoje biće od pamti veka bore; onda se zaisto ponosim, što sam začastni gradjanin grada Ljubljane in sučlan divnih njegovih pobornika postao. I do sad je slavni grad Ljubljana uzporeda sa gradom Zagrebom miesto u srđcu momu zauzimao; odsele će mi pako podvostručena dužnost biti sve što mogu za napriedak, procvati slavu dične Ljubljane učiniti. Ja slična odlikovanja najvišjimi odlikovanji na ovoma svijeta smatram, ja iz srdeca i slobodne volje plemenitih duša proizišća i baš za to do srdeca dopira in slobodnu volju i odluku na svaki plemenitiji rad i na svaku žrtvu podnišća. Ciena je pako tomu liepoma odlikovanja jer digla okolnost, što mi je spomenica njezina uručena prigodom sviečanosti otvorenja galerije slika u Zagrebu, i to po članovi vieća, koje već odavna ljubim, štujem, diveć se njihovoj odlučnosti, postojanosti i požrtvovnosti u promicavju svetih narodnih svrha. Ova posljedna okolnost dala nam je ovo dana u Zagrebu ugodnu priliku sjedne i sdrage bratske strane veselo uzkliknuti: Sve što gradu Zagrebu na napriedak i slavu služi, napriedak je ujedno i slava gradu Ljubljani; a sve, što diže, u napriednje i slavi Ljubljani diže, u napriednje slavi ujedno i Zagreb. Tako se, hvala Bogu, od dana sve više v srđcu i svijesti jednorodne braće uzmažaju one svete sveže, koje plemeniti težnje za prosvetom i umiru napriedkom radjaju. Još jednom dakle: viećita hvala! Podpisujem se pako sa ponosom

Josip Juraj Strosmajer s. r.,

vladika i začastni gradjanin mile Ljubljane.

Djakovar, 20. novembra 1884.

(Umrla je) v tukajšnjem uršulinskem samostanu M. Neža Proš na 22. t. m. R. I. P.

(Pokvarjen petrolej) je v Ljubljani menda perijodičen postal. Lansko leto osorej je cela Ljubljana tožila, da ni petrolja dobiti, da bi gorel in letos menda ni mnogo bolje; v Šentjakobskem obližji za drag denar ni dobiti petrolja, da bi svetil, kakor se spodobi. Neprilika traja že celih 14 dni. Pravijo, da je tisti petrolej tako slab, ki preko Reke v Ljubljano pride.

(Trapisti) kupili bodo grajščino Zajcklošter na Štajarskem, kjer se jih bo potem 27 osob naselilo. Zajcklošter je lastnina Windischgrätzova.

(Poziv) vsem gg. prijateljem národnega petja. Slovensko delavsko pevsko društvo „Slavec“ naznanja vljudno vsem prijateljem národnega petja, da osnovi v torek 2. decembra t. l. začetno pevsko šolo za vajence. — Pristopiti zamore vsakteri, kdor je poštenega značaja, ob jednom pa, da se zaveže povsem društvu pripomoči, ter si prizadeva vstrezati gmotnim in izvrševalnim zahtevam. — Začetne vaje bodo vsak torek in četrtek zvečer razun praznikov od 8.—9. ure v društveni sobi št. 8. gospodske ulice I. nadstropje; a za izvežbane pevce pa vsak ponedeljek in sredo redno ob 8. uri zvečer. Izvežbane pevce, kakor tudi vajence sprejema društveni odbor, oziroma pevovodja ob gori navedenih urah ter ob nedeljah od 11.—12. ure dopoldne in popoldne od 2.—3. Ker ima pevsko društvo „Slavec“ jako blag namen, blažiti srce ter napeljevati k pravemu, resnemu in poštenemu razveseljevanju, vabi podpisani odbor vse zmožne gg. prijatelje društva, naj v mnogobrojnem številu pristopajo k društvu, ki ima lepi smoter: „Svoji k svojim“, kajti:

Pesen dar je iz neba.

Ki sreč veselo vžiga;

Kadar tare skrb duhá,

Petje ga nad prah povzdiga.

Odbor.

(Pesniku Francu Preširnu na čast) napravi letos slavnost „Slovenija“ na Dunaji 9. decembra.

Poseben odbor dela priprave za-njo. Sodelovala bo tudi gdn. Šumanova, hčerka gosp. prof. Šumana. Slavnostni govor bo imel gosp. drd. Majaron.

(Umrl je), kakor se nam iz Slavine poroča, g. Janez Sajovic, oče ondašnjega župnika preč. g. Janeza Sajovica. Rodil se je ranjki na Visokem 28. avgusta 1800, umrl je v Slavini 28. novembra 1884. Naj bode vsem znancem priporočen v pošten spomin. R. I. P.

(Duhovske spremembe v Lavantinski škofiji.) Knezoškofovski duhovni svetovaleci so imenovani č. gospodje: Stagoj, Erjavec in Švinger, č. gosp. J. Kralj je dobil župnijo Device Marije v puščavi.

(Pri Novicerkvi) je privzorom nastavljen gosp. Šijanec. Fara je razpisana do 20. decembra. Zapuščino pokojnega dekana bodo pa po dražbi prodajali 9. decembra.

(Hmelj) prodavajo v Žaveci po 55—65 gld. Okolo 800 centov so ga že prodali.

Telegrami.

Linc, 28. nov. Škofu je nekoliko odleglo.

Budapešt, 28. nov. Poslanska zbornica privolila je v sodniško preganjanje Verhovaya zarad izneverjenja za Čsangose nabranega denarja. Tudi poslanca Szalaya, ki je zarad dvoboja obsojen, izročila je sodnji, da prestane odmerjeno mu kazni.

Rim, 28. nov. Dohodki za leto 1884 presegajo budget za 24½ milijonov lir. Ostanka imajo po odbitju vseh stroškov blizo milijona. Budget za leto 1885 preračunjen je s preostankom blizo 8½ milijonov lir. Za leto 1886 nadja se finančni minister, da mu bo ostajalo celó 11 milijonov, ne da bi kaj davek povišati trebalo.

Pariz, 28. nov. Vlada je zmagala v kamori gledé kitajskega vprašanja v vseh točkah dnevnega reda.

Pariz, 28. nov. Morilec Wassmund, 23-leten mladeneč, je obsojen zarad navadnega umora na vešali.

London, 28. nov. Parnik „Durango“ zadel je blizo otoka Wight ob Liverpoolsko ladijo in se je potopil; z njim vred pa tudi dvajset ljudi.

Tuji.

27. novembra.

Pri **Malič**: Friederik, Hausner, Glass in Krachi, trgovci, z Dunaja. — Vitez Gutmansthal, grajščak, iz Trsta — Julij Mayer, zdravnik, s soprogo, iz Planine.

Pri **Stonu**: Nik. Gasselseder in H. Reitmayr, trgovca, z Dunaja. — Franc Štajer, c. k. notar, iz Vipave. — Janez Löschnigg, trgovec, iz Šmarja.

Pri **Južnem kolodvoru**: Franc Rozman, trg. pot., iz Grada.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

29. novembra.

Papirna renta po 100 gld.	81 gl. 55 kr.
Sreberna	82 „ 75 „
4% avstr. zlata renta, davka prosta	104 „ 40 „
Papirna renta, davka prosta	96 „ 85 „
Akeije avstr.-ogerske banke	872 „ — „
Kreditne akeije	304 „ 75 „
London	123 „ 15 „
Srebro	— „ — „
Ces. cekini	5 „ 78 „
Francoski napoleond.	9 „ 77 „
Nemške marke	60 „ 20 „

Za božična darila priporočajo se še najbolj „Hellerjeva svirala“, kterih smo že na tem mestu večkrat omenjali in jih tudi sami za prav prilikna spoznali. Ne le, da so bila ta svirala odlikovana že po vseh razstavah, najposlednjič pa 1881 v Melbourne in 1883 v Zürichu, letos v Nizzi in Kremsu, kjer so dobila zlato medaljo, temveč to, da se za božične praznike skoraj ne dobi darila, ki bi tako ugajala za vse stanove, kakor ravno sviralo. Kako drugo darilo žali dostikrat obdarovanega, tako n. pr. je jako neumestno darovati komu kos mjlja: češ, „umij se, umazanece umazani“, ali pa stekleničico parfuma: „smrdiš, naškropi se!“ Sviralo nikogar ne žali, pač pak vsakega srčno razveseli. In res v tožnih urah življenja posebno za gospode duhovne ne vemo lepšega razvedrila, kakor milodoneče sviralo na mizi, ki nam krajša žalostne dneve življenja. Pa ne le za te, tudi za gostilnice se tako sviralo priporoča, in na Švicarskem, kakor nam Heller piše, se je neki število gostov po takih gostilnah podvojilo, kjer so imeli nastavljen svirala, ki so goste s svojimi melodijami kratkočasila. Svirala imajo vse najnovejše glasbene komade iz opere, operete in plesne godbe; pa tudi narodne pesmi najbolj priljubljenih narodnih skladateljev Vam svirajo.

To zimo, pravi Heller, da bode daroval zopet celo stotino najlepših sviral, ki so svojih 20.000 frankov kakor en krajcar vredni, svojim kupovalcem; on namreč določi vsako leto nekaj sviral za loterijo, pri kterih na vsakih 25 frankov odpade en listek, ki zadene. Tako je lahko mogoče, da že kupee čisto majhnega sviralčka zadene veliko krasno sviralo. Cenilnike Hellerjeva tovarna zastoni pošilja in pravi, da je najbolje tudi še tako majhine naročnine naravnost v Bernu (Švica) pri Hellerji naročiti, kajti le tako je mogoče prava njegova svirala dobiti. Dalje naj se tudi gleda na firmo (J. H. Heller) ktero ima vsako sviralo; Heller je liferant sviral skoraj za vse cesarske in kraljeve dvore.

Umrli so:

26. nov. Teodor Poderžaj, delavčev sin, 1 $\frac{1}{2}$ leta, Kolodvorske ulice št. 20, oslabljenje.

27. nov. Janez Lässer, prisiljenec, 47 let, Poljanski nasip, št. 50, jetika.

V bolnišnici:

25. nov. Janez Jazbec, hišni posestnik, 42 let, vsled edema v možganih.

26. nov. Marjeta Tignanae, gostija, 59 let, vodenica.

Žitna cena.

Pšenica banaška 1 hkl. 8 gl. 41 kr., — domača 6 gl. 76 kr. — Rž 5 gl. 77 kr. — Ječmen 5 gl. 11 kr. — Ajda 5 gl. 77 kr. — Proso 5 gl. 61 kr. — Turšica 5 gld. 77 kr. — Oves 3 gl. 30 kr.

50

krasnih ameriških divanov

na prodaj in sicer komad po

25 gld. 50 kr., 27 gld. in 28 gld. 75 kr.

Ti divani preoblečeni so z najboljšim sedaj modernim jute-blagom in bogato okrašeni z temno-rudečim, tiskanim žametom. Delo je solidno, kar v zvezi z elegantno vnanostjo divana gotovo zasluži, da ni hiše brez takega divana. Cena je nižja nego navadnim divanom, tako da je vsakemu mogoče, omisliti si to krasno pohištveno orodje. Najbolj navadna dolgost teh divanov, (z predalom ali brez njega) je 140 cm., širokost pa 72 cm. Na zahtevanje izdelujem tudi večje, katerim je cena primeroma večja. Izgotovljene divane imam v svojem stanovanju na ogled. Naročniki z dežele naj pri naročevanju naznani, kakih barv blago žele, kakor tudi, katera naj najbolj prevlada. Sicer pa resnim kupcem na zahtevanje pošljem vzorec franco, kakor tudi podoba divana.

Ker so gornje cene tako nizke, umejo se iste le če se plača naprej ali na povzetje:

Anton Obreza, tapecirar,

ključarske ulice št. 3 (pod mestnim trgom)

v Ljubljani.

Priporoča se tudi za izdelovanje vseh drugih, v njegovo stroko spadajočih del.

!!! Cenó !!!

Izvrsten med

(garantiran pitanec)

v plehastih škatljah po 5 kil (kila po 60 kr.), škatlja 30 kr.

se dobiva proti poštenemu povzetju ali pa proti gotovi plači pri

Oroslavu Dolenou,

svečarji v Ljubljani.

Dobiva se tudi med v satovji.

Ob enem priporočam visokočastiti duhovščini svojo

zalogo pravih garantiranih

voščenihi sveč.

LEOPOLD TRATNIK,

poprej

Matej Schreiner,
izdelovalec cerkvenega orodja
in posode,

v Ljubljani,

Sv. Petra cesta šte. 24.

Prečastiti duhovščini in p. n. gospodom cerkvenim predstojnikom priporoča svojo že staro, daleč okolo dobro poznano

delavnico cerkvenega orodja.

Zdaj izdeluje se vse prav lepo in močno, po novih obrisih in modelih; vse orodje bode izdelano v zlogih primerno cerkvam, n. pr. gotičnem, romanskem itd.; tudi imam v zalogi več reči izdelanih, kot monštrance, kelihe, lampe, križe za bendera in altarje, svečnike mnogovrstne velikosti, dobro posrebrene, tudi izdelujem rumene, kakoršne kdo želi; staro cerkveno orodje bode na novo pozlateno in posrebreno; strelorodi, ker morajo večkrat pozlateni biti, bodo v ognju pozlateni.

Naročena dela izvršujejo se v vsakršnem slogu natančno po nakazanem obrisu točno in kar mogoče po nizki ceni.

Za dobro pozlatenje in srebrjenje je garantirano.

V Katoliški Bukvarni v Ljubljani

se dobiva knjiga:

„Ne v Ameriko!“

Spisal Jak. Aléšovec.

Cena 1 gl., po pošti 5 kr. več.

Čitalnična Restavracija v Ljubljani.

Udano podpisani slav. p. n. občinstvu uljudno naznanja, da je začel točiti izvrstno

staro rumeno vino

gršačka g. K. Rudež-a in izvrstno

Puntigamsko salonsko pivo

à la Pilsen.

Za obilen obisk se toplo priporoča

(2) Ivan Cesarić restavrant.

Nujni poziv

vsem prebivalcem Avstro-Ogerskim!

Okolišine so me prisilile svojo že mnogo let obstoječo trgovino opustiti. Zatoraj razprodal bom vse blago v njej se nahajajoče, za ceno, kar je njegova naprava veljala, ker morajo prostori kakor hitro mogoče prazni biti.

Blago je vse iz jako finega, težkega in dobrega materiala in v znak svoje solidnosti vsako blago, ki bi ne bilo ugodno, rad nazaj vsamem in zamenim, kakor se komu ljubi. Vsako naročilo je toraj popolnoma varno.

Ženske srajce iz najfinejšega angl. šifona z ustavljenim pravim švicarskim vezljamem, silno umetnim, po 1 gld. 50 kr.; tucat 16 gld. 50.

Ženski ponočni korzeti ravno tiste kakošnosti, jako dolgi in vseskozi vezljani po švicarski šegi, silno elegantni in prava lepota za vsako gospo po 1 gld. 50 kr., tucat po 16 gld. 50 kr.

Ravno tisti iz najboljšega in težkega barhenta, jako dolgi, po dolgem vezljani po 1 gld. 60 kr., tucat po 18 gld.

Ženska spodnja krila iz najfinejšega in težkega suknja, okoli in okoli plisirana in ozobčena s pravo volno vezljana po 2 gld. 80 kr.; z žametom in atlasom našita, najfinejša po 3 gld. 80 kr.; iz težkega kitičastega barhenta, lepo opisana po 1 gld. 60 kr.

Moške srajce iz najfinejšega angl. šifona s četvornatim oprsem, razne širokosti pod vratom, po 1 gld. 50 kr., tet. po 16 gld. 50 kr. Ravno tiste iz najlepšega in pravega Šroll-vega šifona najfinejša po francoskih vzorih narejene po 1 gld. 70 kr., tucat po 18 gld. 80 kr.; in komad po 2 gld., tucat po 22 gld. 50 kr.

Namizna prtenina z vtkanim evetličjem, obstoji iz namiznega prta in 12 prtičev in velja le 2 gld. 85 kr. Ravno tista po francoski izpeljavi jako fina z obilnimi franžami za 12 osob, cela garnitura za 3 gld. 45 kr. Namizna prtenina iz finega damasta z vtkanim evetličjem obstoječa iz namiznega prta za 12 osob 12 sličnih večjih prtičev, najbolj elegantno izdelana velja le 5 gld. 60 kr.

Waffel-brisalka vsaka za-se vmrjena in zarobljena, vsaka za-se zložena, z rudečo krajevino in z dolgimi franžami, najfinejša piketovane, prekrasne po 3 gld. 75 kr. tucat.

Naglavni robci in ogrinjače za zimo iz najfinejšega Berolinske volne z dolgimi franžami v najbolj zbranih, lepih in modnih barvah, kakor so: škotska, turška, siva, modra, bela, črna, mizičasta, rudeča, rujava itd. 1 gld. 20 kr., tucat po 13 gld.

Popotni plêdi neizrečeno veliki in debeli, iz najtežkega in boljšega suknja tkani, po najbolj elegantnih angl. vzorih, kakor rujavi, sivi in melirani z dolgimi franžami. Plêdi te vrste rabijo se vsled svoje neizmerne dolgosti in širjave lahko za obleko, za odejo na popotovanji, za na posteljo, za šavle, ter se dá celó po 20letni rabi iz vsakega napraviti še dvojna jako elegantna obleka. Tak plêd nadomesti vsakemu površno suknjo, dežni plašč, paletot popolnoma. Prve vrste 5 gld. 50 kr., druge vrste po 4 gld. 50 kr.

Domače platno v kosovih po 30 vatlov velikih, najtežji in najtehtnejši izdelek za domačo rabo, $\frac{3}{4}$ širok po 7 gld. 50 kr., $\frac{1}{4}$ širok po 5 gld. 50 kr. kos. Cena bombažu silno raste in se bo platno v kratkem cena podvojila, toraj se vsakemu priporoča, kolikor mogoče hitra pre-skrbitev s platnom.

Svilnati žepni robci iz najlepše Lijonske svile, v vseh raznih barvah, vsak robec druge barve, po 3 gld. 50 kr. tucat.

Svilnate finiшке nogovice v najlepših barvah pisane, rudeče, modre, vijolčaste, rožne, rujave in plave, dolge čez kolena, 3 pare za 1 gld. 15 kr.

Gobelin-garnitura obstoječa iz dveh pogrinjal za postelje in namiznega pogrinjala s cofi iz baržuna v najsijajnejih barvah izdelana, velja le 7 gld. 50 kr.

Rjuhe iz platna težkega in močnega kakor usnje, brez šivé, prikladne za največjo posteljo $\frac{3}{4}$ široke po 1 gld. 35 kr., tucat po 15 gld.

Zagrinjala iz jute najfinejši in najboljši izdelek, težka temnikasta ali pa svitla po najbolj zbranih perzijskih, turških in indijskih vzorih z obilnimi in dolgimi franžami po 3 metre 30 et. dolga za vsako okno, toraj par prve vrste po 5 gld., druge vrste po 4 gld. 25 kr.

Cheviot-Diagonal-blago za moško obleko za jesen in za zimo iz tkane čiste ovčje volne v vseh najnovejših in modnih barvah, gladko in melirano, najboljše kvalitete, sivo, rujavo, modro, olivnato in črno. Blaga zadosti za celo obleko velja le 6 gld. Vzori (muštri) se pa ne pošiljajo nobeni in po nikaki ceni.

Kdor naroči najmanj za 20 goldinarjev blaga, dobi za nagrado, toraj zastoj krasen zlat prstan s tirkisom obdanim z biseri. Zlato je čkaratno, lepo izdelbljeno in silno elegantno.

Naroča naj se le proti ces. kralj. poštnem povzetju ali pa proti predplači pri

Waarenhaus J. H. Rabinovics,

WIEN, Schiffamtsgasse 20.

(5)

Zahvaljevaje se prečastiti duhovščini in p. n. občinstvu za do zdaj mu skazano zaupanje z mnogimi naročili, priporoča še nadalje

F. Caserman,

krojač,

v Ljubljani, gledališke ulice št. 4,

svojo bogato zalogo najboljšega in vsakovrstnega suknja, ter izdeluje vse krojaške dela za gospode točno in po jako nizki ceni.

(13)